

for har ogsaa Anordningen af 16. Juni 1882 grebet ind her for i det mindste at lette Eksamenslæsningen en Del; fortrinsvis har man dog klaget over den Byrde, der paalagdes Disciplene og Undervisningen ved Fordringen om en *fransk Stil* ved Afgangseksamen, en Fordring, som man ved en mærkelig Inkonsekvens (eller maaske blot ved en tilfældig Forglemmelse) kun har stillet til Disciplene af den sproglige Retning, skønt Faget i øvrigt er fælles for begge Retninger. Imidlertid er det særlig for *Mellemklassernes* (og navnlig 4. Klasses) Vedkommende, at Klagen over Disciplenes Overbebyrdelse og Trykket paa Undervisningen er bleven rejst fra næsten alle Sider med stor Styrke og megen Berettigelse. Den gælder væsentlig Bestemmelsen om, at Disciplene af begge Retninger skal aflægge en Prøve i *latinsk Stil* ved 4de Klasses Hovedeksamen, en Bestemmelse, som er givet ved Anordningen af 5te August 1871, og som i det mindste efter manges Mening er ganske stridende mod Undervisningslovens Aand eller i ethvert Fald mod Lovgivernes Tanke. Den latinske Stil er derved bleven — ikke, hvad man nok havde kunnet forsonse sig med, et blot Undervisningsmiddel, men et selvstændigt Maal for Undervisningen. Derfor har der særligt i 4. Klasse maattet anvendes et Overmaal af Tid og Kraft paa dette Fag, saavel i Skolen som ved Hjemmearbejdet, naar man skulde have noget Haab om, at Disciplene paa en nogenlunde anstændig Maade skulde kunne komme over Prøven i det; man har bestandig maattet gøre Stilopgaverne lettere, hvilket undertiden endog er gjort i den Grad, at Prøven maattesiges at være saa godt som helt betydningsløs; man har næsten udelukkende maattet indskrænke sig til at lade Stilopgaverne handle om Krigsførelse og hvad der staar i nær Forbindelse hermed, fordi en Hovedpart af Disciplenes Forfatterlæsning alene handler om den Slags Ting, saa at de kun ere saa nogenlunde hjemme i Sprogets Udtryk paa dette enkelte Omraade; og desuagtet har det vist sig, at de Resultater, man har kunnet naa til med det store Flertal af Disciplene, d. v. s. dem, hvis Begavelse ikke hæver sig mere eller mindre over det almindelige Jævnmaal, som man jo sikkert fortrinsvis maa tage Hensyn til og vælge til Maalestok, naar en Undervisningsplan skal lægges — at disse Resultater, ingenlunde paa Grund af Mangel paa Flid hos dem, men fordi de i Eksamensalderen ikke have naaet den fulde aandelige Modenhed, der er Betin-

gelse for en tilfredsstillende Løsning af Opgaven, have været saare ringe, stigende ned fra det tarvelige til det ligefrem slette, hvad der naturligvis ikke har kunnet undlade at virke trykkende og nedslaaende baade paa Disciplene og Lærerne. Foruden over den latinske Stil har man ogsaa idelig klaget over Fordringerne i *Matematik*, som anses for alt for strenge; og den Lempelse, man har opnaaet deri efterhaanden, særligt ved Anordningen af 16. Juni 1882, har langtfra endnu bragt Klagerne til at forstumme.

Endelig har der, væsentlig i det sidste Tiaar med stadig voksende Styrke, været ført Klage over den ugunstige Stilling, Undervisningsloven af 1871 har givet de *nyere fremmede Sprog*. Om *Fransk* har man dog i det hele ment, at det var saa vel aflagt, som dette Sprog efter sin Betydning for danske Disciple baade med Hensyn til videnskabelige Studier og med Hensyn til dets Brug i det praktiske Liv havde Ret til at kræve; der har endda været dem, der mente, at Fordringerne uden væsentlig Skade kunde indskrænkes noget. (Fra den franske Stil ses her ganske bort.) Men anderledes har det været med *Tysk* og *Engelsk*. Loven af 1871 havde indrømmet Disciplene (— faktisk er det i de fleste Tilfælde blevet Skolerne —) Ret til frit at vælge imellem, om de i de to øverste Klasser vilde fortsætte Læsningen af Tysk, som var Undervisningsfag i alle de 4 nederste Klasser og i 4de Klasse skulde afsluttes med en Afgangsprøve, eller gaa over til at læse Engelsk, som i 5te Klasse begyndte som et nyt Fag. Resultatet er blevet, at man i de allerfleste Tilfælde har valgt det sidste; navnlig i de senere Aar har det kun været et ganske forsvindende Mindretal af Eksaminanderne, der møder med Tysk som Fag ved Adgangseksamen til Universitetet, deriblandt særlig en Del Privatister, som have ment, at de efter deres forudgaaende Læsning vilde slippe lettest fra Eksamensarbejdet ved at vælge dette Fag, og som i Reglen have været yderst tarvelige Eksaminander. Valget har været overmaade misligt; valgte man Tysk, vilde (eller skulde) man kunne bringe det til at naa gode Resultater baade i Litteraturlæsning og i Sprogfærdighed i dette Sprog, men paa den anden Side vilde man saa komme til at staa blottet for alt Kendskab til Engelsk, hvilket Sprogs Vigtighed saavel for senere Studier som for det praktiske Livs Brug er i stadig Tiltagen; valgte man derimod Engelsk, vilde man baade i Tysk og i Engelsk naa til temme-